

Debreczen

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Varga-u. 5. :: Telefon 788-789.

Politikai napilap

Egyes szám ára 800 korona. Előfizetési ár egy hóra 16000 K

Ki az oka, mi az oka

Gazdasági helyzetünk leromlásának okait kutatja a nemzetgyűlésen a pénzügyi javaslatok vitájában a szónokok légiója, erről írják újságokban, szaklapokban száz és száz cikk. A parlamentben pártállás szerint bírálják el a nagy kérdést, az ellenzéki honatya természetesen feltétlen a kormányban látja minden bajunknak az okát, a fajvédők a zsidókban vagy legjobb esetben a bankokban, a merkantil érdekek védelmezője a gazdáknak, a gazda képviselő viszont a kereskedelemben és így tovább.

Valóban csodálatos az a mód, hogy mindenki bünbakot keres a saját izlésének és felfogásának megfelelően. Közben elfelejtik, hogy négy évig háború volt, hogy az ország két forradalom katalizmáján ment keresztül, hogy megcsönkítették az országot, hogy elvették életlehetőségének legfontosabb feltételeit.

Kétségtelen, hogy pénzügyi gondokodásunk sok tekintetben szerencsétlen volt, de vessen csak ki magára és nézzen vissza a közelmúlt eseményeibe, az osztályonozás, a pártpolitika hányzor szegültek ellene ezen idő alatt a legtisztább szándéku törekvéseknek. Csak elgútbóbb: baj volt, hogy a kormány beavatkozással tartotta a korona szintjét Zürichben, baj volt, hogy a mezőgazdasági termékek ára nem érte el a világparitást, — most pedig baj, hogy a kormány zürichi beavatkozásának elmaradása folytán leesett a korona 0.03-ról 0.080-ra, baj, hogy a mezőgazdasági termékek ára elérte a világparitást és így tovább.

Aztán meg: gondoljunk csak arra, az utóbbi évek alatt minden történt ebben az országban, csak az nem, ami a pénzügyi konszolidációt alátámaszhatta volna. — Valljuk meg őszintén, kevés kivétellel csaknem mindenki, minden osztály segített a korona pénzegység értékelése alól, ha nem is egy gerendát, de egy szál deszkát kirántani, ha nem is tudatosan, de öntudatlanul, talán jót akarva. — Azt mondja a szállóige: a pokol tornáca is jószándékkal van kiköveve.

Most már egyetlen lehetőség a segítségre a külföldi kölcsön. A népszövetségi delegáció vezetője szerint is két évvel ezelőtt még önerőnkönél segíthettünk volna magunkon, ma azonban rá vagyunk utalva a külföldi segítségre.

Vigyázzunk tehát, ne ismétlődjön meg ismét a közelmúltak büne. Az utolsó mentőcsónakba segítsük bele gazdasági életünk roncsait. Bethlen István gróf talán az utolsó lehetőséget szerezte meg az ország talpraállítására a külföldi kölcsönnel. Ha ezt is elrúgnánk magunktól kicsinyes pártpolitikai érdekből, akkor alighanem a gazdasági anarchia özönvize zudolna erre a szerencsétlen nemzetre.

Holnap befejeződik a népszövetségi bizottság munkája.

A pénzügyi rekonstrukcióról szóló javaslat a jövő héten a nemzetgyűlés elé kerül.

Budapest, márc. 20. Információink szerint a népszövetségi bizottság munkája a feldolgozásra váró hatalmas anyag ellenére valószínűleg holnap befejeződik és a kormány már a jövő héten a nemzetgyűlés elé akarja terjeszteni a rekonstrukcióról szóló javaslatot. Strakos, a delegáció elnöke közölte munkatársunkkal, hogy a bizottság munkája valószínűleg már holnap véget ér, úgy hogy valószínűleg már holnap este elhagyják a fővárost. Értesülésünk szerint Avenol állapotában jelentékeny változás állott be.

Készen van a Jegybank-törvényjavaslat.

Budapest, márc. 20. Munkatársunk kérdést intézett Popovics Sándor, az állami jegyintézet volt elnökéhez azokra a hírekre vonatkozólag, amelyek szerint a jegybank törvényjavaslat már teljesen készen van és a reparációs javaslatok közül elsőnek kerül a nemzetgyűlés elé. Popovics Sándor ezekre vonatkozólag a következőket mondotta: — A jegybank törvényjavaslat már tényleg készen van, azonban a szakaszok egyes pontjai még megvitásra szorulnak. Az a hír, hogy először a jegybank törvényjavaslat kerül a parlament elé, nem felel meg a valóságnak, annál is inkább, mert a népszövetségi jegyzőkönyvét kell elsősorban ratifikálni a nemzetgyűlésnek, amelyet a nagyhatalmak és az utódállamok már aláírtak. A ratifikáció után a kormánynak felhatalmazást kell kérni a kölcsön megkötésére s csak ennek a törvénynek letárgyalása után kerül sor a jegybank-törvényjavaslat benyújtására.

A 12-es bizottság döntött a kölcsön második részletéről.

Budapest, márc. 20. A 12-es bizottság tárgyalásai ma befejezést nyertek és a tárgyaláson résztvevő képviselők megállapodása létesítettek a kényszerkölcsön második részletének befizetési módozataira vonatkozólag.

Ma délután tartott ülést a bizottság Szily Tamás elnöke alatt s a bizottság a kölcsön további behajtásának módozataira irányuló javaslat újból való megszövegezését rendelte el.

Itt említjük meg, hogy a 12-es bizottság tárgyalásainak eredményeképpen a pénzügyminiszter már több rendeletet bocsátott ki, így pl. a hibásan kivetett összegeknél a pénzügyminiszter elrendelte a felebbezések sürgős letárgyalását

és kimondotta, hogy ilyen esetben mindaddig, míg az ügy letárgyalva nincsen, a fél csak 50 százalékot tartozik fizetni. Rendelet van arról is, hogy 5 százalékos nyereségben részesülnek azok, akik az egész kölcsönösszeget befizették.

A kölcsönjavaslatot az ellenzék meg akarja obstruálni.

Budapest, márc. 20. A fajvédők lapja ma esti számában az alábbi hírt közli:

Két fajvédő és egy szociálista kibeszélte a nyolc órás ülést.

A nemzetgyűlés csütörtöki ülése.

Budapest, márc. 20. A nemzetgyűlés mai ülésének elején betöltötték a Pesthy Pál igazságügy-miniszterre történt kinevezése folytán megüresedett alelnöki állást. Zsitvay Tibort 72 szóval választották meg a nemzetgyűlés alelnökének.

Következett a valorizációs törvényjavaslat tárgyalása.

Lendvay István

az első szónok. Támadja a kormány pénzügyi politikáját. Fejteti, hogy Kállay tulajdonképpen még mindig pénzügyminiszter és pénzügyi politikáját egy emelettel feljebb folytatja. Támadja a kormány pénzügyi politikáját és a népszövetség budapesti működését színháznak nevezi. Külföldi kölcsön helyett helyesebbnek tartaná, ha a nemzet áldozatkészségét vennék igénybe. Felhívja a figyelmet a Letenyei ezredes által megindított mozgalomra.

Ulain Ferenc

a következő szónok. Szomorú adatokat sorol fel, melyekkel azt kívánja bizonyítani, hogy nagy kárral járt az, hogy nem vették le régebben a valorizációt.

Ezután elmondja, hogy már más fél évvel ezelőtt megjövendölte, hogy ez a rendszer csak a korona romlásához vezethet és az lesz a vége, hogy a miniszterelnök kénytelen lesz a külföldre menni kölcsönöt. Magánbeszélgetései alkalmával is többször beszélt erről úgy a pénzügyminiszterrel, mint a miniszterelnökkel. A pénzügyminisztert azonban nem sikerült meggyőzni. Felkereste a miniszterelnököt, aki azt mondotta, hogy a minisztertanácsban ő maga is sokat harcolt Walkó és Daruváry miniszterekkel a jegyintézet hitelek ellen, de eredmény nélkül. Egy alkalommal azt tanácsolta a miniszterelnöknek, hogy állítson kor-

A kölcsönjavaslat március 26-án fog a plénum elé kerülni, amikor gondoskodni kell arról, hogy a Ház a javaslatot a legrövidebb időn belül, március 31-ig elfogadja. Ezzel a tervvel szemben az ellenzék el van szánva arra, hogy a javaslatot semmiesetre sem engedje keresztül. A javaslat betervezése után annyi szónokot állíthat az ellenzék, hogy a javaslatot már március 31-ig nem lehet letárgyalni. Szombaton és hétfőn, mint rendesen, nem lesz ülés, kedden Boldogasszony ünnepe miatt szintén nem tart a Ház ülést, a legközelebbi ülés tehát a jövő héten szerdán lesz, így mindössze négy napja van a nemzetgyűlésnek a javaslat letárgyalására.

mánybiztost azoknak a bankoknak az élére, amelyek jegyintézet hitelek vesznek igénybe. A miniszterelnök azt válaszolta, hogyan bánjon el a bankokkal, amikor az adókat sem tudják behajtani. Ugyanekkor Ulain nagyon sokat tanácskozott barátaival Gömbsével és társaival s belátták, hogy ezt a kérdést nem lehet megoldani. Ekkor kezdődött az egységes pártban a szelekciós folyamat, amely végül is a fajvédő képviselők kilépéséhez vezetett. A miniszterelnök ezen a kritikus pártterkeleten azt mondotta, hogy Gömbös Gyulát ideális politikusnak tartja, de úgy ő mint barátai gyakorlatilag járatlanok, ezért nem hajlandó véleményét alávetni az ő véleményüknek. Később Szolnokon hasonló kijelentéseket tett. Statistikai adatokkal bizonyítja, hogy sehol a világon nem mulják felül a kereskedelmi hitelek azt az összeget, amelyet az állam vett kölcsön a jegyintézettől. Ez szinte példátlan az egész világtörténelemben. A jegyintézet hitelek folyósítását mindig azzal indokolta, hogy a termelést elő kell mozdítani. Leszögezi azt a tételt, hogy még az aóannal fundált jegybankok sem szabad termelés céljára egyetlen fillért sem adtak. A jegyintézetnek csak kereskedelmi illetőleg forgalmi hitelt szabad adnia. Szinte dobálták a pénzt a termelés ürügye alatt, elsősorban a földesnek.

Bogya János közbeszól: Láttuk, hogy mennyit kapott a legfontosabb gazdasági ág, a mezőgazdaság termelés címén.

Ulain: Ezután a francia frank esésével és annak előzményeivel foglalkozik. Annak leromlását is a rossz pénzügyi politika okozta. A militarista politika következtében inflációt csináltak, ennek pedig csak valutaleromlás lehetett a következménye. Vannak nemzetek, amelyek stabilnak megtudták tar-

ami valutájukat. A bankokra szükség van a közgazdasági életben, de nem a hitvány bankokra és hitvány bankároknak. Mi történt azokkal a koronacsempész bankokkal, akikről Eckhardt Tibor emlékezett meg a nemzetgyűlésen. — Eckhardt kijelentette, hogy a Magyar Általános Hitelbanktól kezdve majdnem minden nagy bank benne volt a csempészetben. Kérdi a kormányt, miért nem járt el ezek ellen.

Elnök ezután az ülést délután 4 óráig felfüggeszti.

A délutáni ülés.

Ulain Ferenc a délutáni ülésen folytatja beszédét. Az 6 becslese szerint a magyar korona árfojyának fentartása 150 millió arany koronába került. A devizaközpont mellé felállították a külkereskedelmi irodát, amelynek 7 tagja közül hat zsidó volt, ezek döntöttek arról, kik kapjanak devizát. Ezek az urak minden ellenkezés nélkül működtek. Szerinte bűnös a pénzügyminiszter, aki ezt a gazdálkodási módot jónak tartotta.

Attér a kényszerkölcsön kérdése. A kényszerkölcsönt elhibáztottak tartja. Magyarország szén bányái négy bank kezében vannak. A széntermelés 80 százaléka felett a Magyar Általános Hitelbank és a Kereskedelmi Bank rendelkezik. A 11 cukorgyár közül a Magyar Általános Hitelbank kezén van még a Hatvani-családé négy, a többi három jelentéktelen. Magyarországon a fakeskedelem ugyancsak a két bank kezén van. Mindezek az érdekeltségek mérhetetlen illegitim hasznot vágnak zsebre. Igazságos-e ilyen körülmények között ugyanolyan kényszerkölcsönt vetni ki a mezőgazdaságra, mint ezekre.

Bethlennek Kállay volt a tragikum, mert Kállay győzte meg ezt a keresztény gondolkozású férfit, hogy az országot csak a zsidónagyfőkkel lehet megmenteni.

Reisinger Ferenc

a következő szónok: Az egész tőzsdéi spekuláció szerinte a kisemberek kirablását tüzte ki célul. A kormány pénzügyi rendelkezései csak arra jók, hogy még nagyobb zavart keltsenek. A jelen törvényjavaslatot is mulatságos valaminek tartja és joggal nevezte Ulain operettkormányzásnak a pénzügyi kormányzásunkat. A négy-öt szakaszos javaslat semmiesetre sem elegendő arra, hogy segítsen a mai nehéz gazdasági helyzetben. Szeretné tudni, kell-e fizetni Magyarországnak jóvátételt. Az indokolás szerint nem kell, míg az elhangzott beszédek szerint kell. A pénzügyi politikában ellentmondásokat lehet tapasztalni.

Györki felszólalása személyes kérdésben.

Györki Imre személyes kérdésben szólal fel. Zsirakay tegnap azt mondotta, hogy 6 (Györki) egy Szamuelli nevű zsidó névmagyarosítása ügyében járt a belügyminiszternél és hogy ezért mondotta el interpellációját. Kijelenti, hogy Zsirakaynak ezen kijelentése aljas rágalom és Zsirakay hazudik.

Nagy felzudulás támad az egész Házban. Felkiáltások: Pfuj!

Györki ismételtén kijelenti, hogy Zsirakay nem mondott igazat, amikor ezt a kijelentést tette róla.

Az ülés vége háromnegyed 8 órakor.

o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o

A „Debreczen“ telefonszámára estí 9 óráig 7-89

Este 9 óra után reggel 4 óráig a 7-88. sz.

A kényszerkölcsön nagyságát és fizetési módját teljesen új alapokra helyezik.

A tízenkettes bizottság 10 pontja. — Ki mennyit fizet a kölcsön második részletéből. — A részvényeket is megadóztatják. — A fixfizetésűek nem fizetnek kényszerkölcsönt.

Budapest, márc. 20. (Budapesti tudósítónk telefonjelentése) A 12-es bizottság tárgyalásai ma befejezést nyertek. Megállapodás jött létre a kényszer kölcsön második részletének behajtási módozataira vonatkozólag.

A ma délben tartott ülésen Székely Tamás elnökölt, a pénzügy miniszteriumot Vargha államtitkár képviselte.

A bizottság a kényszerkölcsön behajtásának módját illetően a javaslat: újból való megszövegezését határozta el. A bizottság iránveit a következő 10 pontban fektette le:

1. Létfminimumot kíván megállapítani a már lefizetett kölcsönökre nézve és javasolja, hogy az, akinél az 1923 évi jövedelem és vagyonadó együttesen 50 000 koronát túl nem halad, mentesítsék minden további fizetés alól.
2. A következő részre nézve mindazon adózót mentesítsék, akiknek jövedelem- és vagyonadója az 1923 évben százezer koronát nem éri el.
3. Aki már befizette a kényszerkölcsönt, de adója 50 000 koronán alul volt, annak a már befizetett összege javára elszámolandó.
4. Felszólamlások esetén a téve-

sen kivett jövedelem- és vagyon alap felemelhető, illetve leszállítható legyen az adófelszólamlási bizottságoknál.

5. A bizottság javasolja, hogy a most kivetendő kényszerkölcsönt önkéntes adózás alapján biztosítsák

Ha ez nem sikerülne, akkor a jövedelemadónak már előre kifizetett, illetve április 6-ig még befizetendő összegnek a felét kell kényszerkölcsön címén befizetni.

Ezzel a rendelkezéssel lényegesen csökkentik az eredeti kulcsot 9, illetve 6 szorosra.

6. A részvénytársaságoknál a december 31-én a Tőzsdén jegyzett részvények értékének 1—1 és fél szorosát kívánja készpénzben beszerezni, azonban figyelemmel kell lenni az illető társaságoknak eddig kapott valorizáltaian jegyintézet hitelére.

7. Aok, akik fix fizetésűk után adóztatnak meg, (tisztviselők) nem vonhatók be a kölcsönfelőleg fizetésének kötelezettségébe, kivéve az igen nagy fix fizetéseket élvezőket (bankigazgatók.)

8. Az utolsó négy évben adásvétel útján szerzett ingatlanok tulajdonosi szinten bevonandók, ki-

véve az OFB útján szerzett kisbirtokokat és családi tűzhelyeket.

9. Junktimba hozandó az önkéntes kényszerkölcsön lerovás a jegybank-részvény jegyzésével.

10. A belügyminiszterium felállítása által elszenvedett kényszerkölcsön áthárítandó progressió útján az igen nagy jövedelmekre és az igen nagy vagyonokra.

Az egész javaslatot fel kell venni a kormány által a nemzetgyűlés elé terjesztendő és az államháztartásról szóló javaslatba.

A 12 ós bizottság előzőes tárgyalásainak alapján a pénzügyminiszter már több rendeletet bocsájított ki, amelyek szintén a kölcsön behajtási módozatainak könnyítését célozzák.

Igy a tévesen kivett adóknál a pénzügyminiszter elrendelte a felebbezések sürgős letárgyalását és kimondotta, hogy ilyen esetben mindaddig, amíg az ügy letárgyalva nincs, az illető csak 50 százalékot tartozik fizetni. Rendelet van arról is, hogy az egész kölcsönt egyszerre befizetők 50 százalékos kedvezményt kapnak, továbbá pótlékmentes halasztást kapnak azok, akik a jelen pillanatban fizetésektelenek.

Vass József népjóletí miniszter nyilatkozata a lakberek emeléséről és a lakásforgalom felszabadításáról.

A papirkoronaszámítás kikapcsolásával automatikussá válik a béremelés. — A felszabadítás idejére elegendő lakás lesz.

A tegnapi rendkívüli minisztertanács, amely a felhatalmazási törvényjavaslatot és az aranyköltségvetések részleteit vitatta meg, úgy határozott, hogy a felhatalmazási javaslat keretében szabályozza a kormány a lakásügyeket. Erre vonatkozóan a javaslat olyan rendelkezést tartalmaz, hogy

az üzlethelyiségek 1925 május hó 1-én, a lakások 1926 november hó 1-én felszabadulnak, a felszabadulás idejéig pedig a lakbereknek el kell érniük az aranypartitást felét.

Vass József népjóletí miniszter egyébként a lakáskérdés szabályozásáról az alábbi nyilatkozatot tette:

— A béremelés annyira fokozatosan történik és annyira védjük ebben az esztendőben a lakókat, hogy a szanalási program első részletének végrehajtása után előreláthatóan mutatkozó pénzstabilizáció és a gazdasági viszonyok kiegyenlítődése — legalább elviselhetővé teszik majd a béremelést.

— A bérrendezés következtében egészen új alapokra helyezük a lakáskérdést. A papirkoronában való számolást természetesen kikapcsoljuk, aminek az lesz a következménye, hogy minden ezzel összefüggő előzetes intézkedés érvényét veszti majd. A lakberek emelkedése automatikussá válik.

— Meggyőződésem, hogy addig, — míg a lakások teljes felszabadítása bekövetkezik, a szükséges lakásmennyiséget ki fogják termelni az állam, a különböző gazdasági tényezők a számukra rendelkezésre bocsátott hitel, segítségével és a magánépítők.

A lakások új alapon való rendezése idősebbre teszi a régóta meg-

rongált állapotban levő házak javítását. Olyan hírek is voltak ezzel kapcsolatban, hogy a népjóletí miniszter rendeletet ad ki, amely kötelezővé teszi a házak javítását. Kérdésünkre ezzel kapcsolatban a következőket mondotta a miniszter:

— Nem teszem kötelezővé a házak javítását, mert a házak javítása eddig sem azért maradt el, mintha a háztulajdonosok nem akartak volna ez irányban tenni valamit, hanem azért, mert nem volt módjukban, — hogy tegyenek valamit. A háztulajdonosok már eddig is szeretnék volna rossz állapotban levő házaikat rendezni hozni, de nem állottak rendelkezésükre a szükséges anyagi eszközök. Remélem, hogy ezután majd szívesen költ a háztulajdonos erre a célra saját vagyondólból is, mert bizonyos reménye lesz arra, hogy a béremelés bekövetkezik és a házbérfizetéseket pótólja a házjavításokra fordított költségeket.

Erdekes a nyilatkozatnak az a része, amelyet Vass miniszter a továbbiak során a közhivatalok által elfoglalt helyiségek felszabadításáról tett:

— Nem szabad figyelmen kívül hagyni — mondta a miniszter — hogy a hivatalok által elfoglalt helyiségek razzizása és összevonása most is rendszeresen folyik. Ennek az a célja, hogy a nélkülözhető helyiségeket visszaadjuk eredeti rendeltetésüknek, annak, hogy lakások céljaira legyenek felhasználhatók. A hivatali helyiségekben most újabb összevonás lesz és így ez a tény, nemkülönben a tisztviselői létszámcsoökkentés még inkább alkalmas fog szolgálni arra, hogy a hivatali célokra elfoglalt lakásokat felszabadítsuk. Remélem, hogy így a városokban, mint a nagyobb vidéki városokban

az összes magánházakból kilakoltatjuk a hivatalokat. Ugy hiszem, nov elsejére teljesen be se fejezzük a hivatali helyiségek lerazzizását.

o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o

„Az ökörnek nem szerencse kell, hanem szalma“.

Érdekes sajtópör.

Mult év májusában P. Bangha Béla Magyaróvárott járt, ahol sajtógyűléseket tartott. Budapestre visszautaztában, amikor Bangha a vonatra szállt, egy ifju Zeidler Béla nevű fiatalember, aki ott egy hölgynek udvarolt, hangosan megjegyezte:

— Nem lesz szerencsém, mert pap-pal találkoztam.

Bangha páter erre odament hozzá és hangosan a fülébe mondta:

— Fiatalember, az ökörnek nem szerencse kell, hanem szalma!

Az esetnek híre futott és Papp Gyula kegyesrendi tanár a Magyaróvárott megjelenő Nyugati Hírlapban mult év júliusában cikket írt róla. „Bangha páter és az ökör“ volt a címe és a cikk indignálódva apostrofálta ifju Zeidler Bélát, aki a cikk miatt sajtópert indított a pap-tanár ellen.

Tegnap tárgyalta az ügyet a győri törvényszék. A vádlott azzal védekezett, hogy jogos felháborodásában írta a cikket, mert a papság tekintélyének megsértését látta Zeidlernek Banghára tett megjegyzésében.

A bizonyítási eljárás s a perbeszéd után a tanács meghozta ítéletét, amelyben Papp Gyulát felmentette. A főgánvádló felebbezett.

Kékkő Alapítási év 1823.
kénlap, rézkénlap, raffia szükségletét fedezze mielőbb a
Piac 51. CSANÁY JÓZSEF KRT
Telefon: 70. (szerkesztés-üzletében)

A szanálási programot közös megegyezéssel megállapították.

Az újépítési időszak tartamára fél éves etapokban állapították meg a költségvetést.

Budapest, március 20. A népszövetség tanácsa által kiküldött bizottság ma délelőtt 10-től 11 óráig Popovics Sándorral a jegyintézet volt elnökével, 12 órától háromnegyed 3-ig pedig Bethlen miniszterelnökkel és Kállay volt pénzügyminiszterrel tárgyalt. A bizottság Walkó helyettes pénzügyminiszter bevonásával d. u. 5 órakor folytatta a miniszterekkel délelőtt megkezdett tanácskozást.

Eddig végleges elintéztést nyert az új jegybank felállítárára vonatkozó tervezet, valamint az a költségvetési előirányzat, amely az újépítési időszak tartamára 1926 június 30-ával bezárólag féléves etapokban állapították meg. Miután a szanálási program legnagyobb része közös megegyezéssel már meg is van állapítva, a m. kir. kormány és a népszövetségi tanács által kiküldött bizottság között folyó tanácskozasok minden valószínűség szerint a holnapi napon befejeződnek. (MTI.)

Dr. Balkányi Kálmán debreczeni előadása a népszövetségi delegátusokkal folytatott tárgyalásokról.

Érdekes és eddig ismeretlen részletek a tárgyalások lefolyásáról.

Az Omke hajdumegyei csoportja által esütörtökön este 9 órakor tartott értekezleten dr. Balkányi Kálmán, az Omke igazgatója beszámolt a budapesti népszövetségi delegáció előtt lefolyt tárgyalásokról, melyre az Omke és a Gyoszi meghívott vezetősége vett részt.

A esütörtök esti értekezletet, amelyet a Kereskedelmi Csarnokban tartottak meg, Debrecen kereskedő, ipari és gazdálkodó világának számos tagja jelent meg. Léte Lajos, bankigazgató, az Omke hajdumegyei csoportjának elnöke nyitotta meg az értekezletet. A megjelenteket üdvözölte és dr. Balkányi Kálmánt, kit felkért előadásának megtartására.

Balkányi Kálmán dr. előadásában nyilatkozott azokról a legfontosabb kérdésekről, amelyeket a delegáció előtt történt megjelenések alkalmával ott megvitattak. Ismertette a delegációhoz történt meghívásuknak történetét. A népszövetségi delegáció a többiek között felhívta az Omke vezetését is, hogy jelenjék meg a delegáció előtt, ahol az ország gazdasági szanálásával kapcsolatos kérdéseket vitattak meg.

— A tárgyalások — ugymond — úgy folytak le, mint egy törvényeségi tárgyalás. Sir Henry Strakos kérdéseket tett föl, amire nekünk felelni kellett. De a kérdésekben nem maradtak messze tőle a delegáció svéd és hollandus tagjai sem.

— Összbenyomásom az volt, hogy a delegáció tagjai objektíven, becsülettel igyekeznek az ország gazdasági szanálását keresni. Látszik, hogy nem sportnak veszik feladatukat és nem gondolják azt, hogy valamelyik exotikus vadászterülettel állanak szemben. A delegáció tagjai az Omke vezetősége részéről teljes objektivitást kértek.

A delegáció előtt megjelent érdekképviseletek teljes egyöntetűségben voltak az adózás kérdésében és egyöntetűen állást foglaltak a kiadás módja és az adók aránytalansága ellen és a városi polgárság nevében óvást, sőt határozott tiltakozást jelentettek be.

A deviza kérdése volt még a másik pont, amelyben az érdekképviseletek teljesen egyetértettek és kijelentették, hogy az ország gazdasági konstrukcióját elérni mindaddig nem lehet, míg a deviza központ fennáll. Eltérések az iparfejlesztés kérdésében keletkeztek.

Sir Henry Strakos azt forszírozta, hogy mi lesz a behozatali tilalmakkal. Az ipari érdekeltségek kifejtették, hogy ők maguk is a mellett vannak, hogy a behozatali tilalmakat meg kell szüntetni s arra a népszövetség élise alatt egy konferen-

ciát kell összehívni, amely egyöntetűen megszüntesse a behozatali tilalmakat. Itt vált el az Omke az érdekképviseletektől, mert a kérdés elhuzódásába nem megy bele.

Az államvasutakra vonatkozólag is intézett a delegáció az érdekképviseletekhez kérdéseket. Az érdekképviseletek kifejtették, hogy az államvasutak a legutóbbi időben tekintélyes nagy haladást értek el, de gazdaságilag nem tudják a belső dolgokat mérlegelni, mert a gazdasági kérdéseket hét pecsét alatt őrzik és aggodalommal nézik az államvasutak deficitjének, folytonos emelkedését, aminek a kényszerkölcsönből és a forgalmi adóból beálló egész eredmény csak a háromnegyed részét tudja fedezni. Kénytelenek voltak megállapítani, hogy az árdragítás minden alkalommal az államtól ered. Ha a vasutak továbbra is az állam kezelésében maradnak, a Máv. gazdasági politikáját gyökeresen át kell szervezni.

Beszélt azután a takarékkoronáról. A takarékkorona hitelviszáltságot idézett elő, amely a gazdasági életben igen súlyos krízist okozott. A takarékkorona arányának megállapítása nem a legfontosabb, mert azokat az arbitrage értékeket, amelyeknek alapján a takarékkoronát megállapítják, a bécsi tőzsdén bármikor megkontremínálhatják.

A takarékkorona megállapításának alapját legjobban a dollár képezné, amit megkontremínálni ma senki sem fog.

Beszélt azután a valorizációról és az üzlethelyiségek felszabadításáról. Ez utóbbinál kijelentette, hogy az üzlethelyiségek felszabadítása ellen az Omke a leghatározottabban tiltakozik. Végül a jegyintézetéről és a kamatlábról beszélt.

Dr. Balkányi Kálmán előadását nagy tapsal jutalmazta a hallgatóság és előadása végétől Létei igazgató köszönte meg dr. Balkányinak igazán élvezetes előadását.

**Küldjé tehernek nek
Frank Edenál.**

**Gyors!
Pontos!
Kényelmes!**

Ha a 10-93. telefonon rendel

Tűzifát

vagontetelben, mászónként, őrzámra vagy aprított állapotban. Azonnal szállítja az

**Erdélyi Tűzifabehozatali RT.
Füredő utca 2. szám.**

A debreczeni kamara felterjesztése az Árvizsgáló Bizottságok megszüntetése érdekében.

A debreceni Kereskedelmi és Iparkamara közli a következőket:

Az Árvizsgáló Bizottságok fokozatos megszüntetésének első hírmondójaként fogadhatjuk az 1923—1924. M. E., valamint az 1884—1924. M. E. számú rendeleteket. Ugyanis, míg az első rendelet a vidéki Árvizsgáló Bizottságoknak a tájékoztató árakra vonatkozó hatáskörét, addig a másik rendelet a hatósági engedélyek rendszerét s ezzel kapcsolatban az Árvizsgáló Bizottságok véleményező hatáskörét szünteti meg.

Már ezt is eredménynek mondhatjuk, bár a kereskedelmi és iparkamara már több ízben felterjesztéssel kérte a kereskedelemügyi minisztert, hogy az Árvizsgáló Bizottság intézményét teljesen szüntesse meg, sajnos — ez még nem következett be.

Ez alkalomból újra felterjesztéssel kértük a miniszter úrtól az Árvizsgáló Bizottságok végleges megszüntetését. Felterjesztésünkben felsorakoztattuk azokat az okokat, melyek kérelmünket támogatják.

Rámutatunk arra, miszerint az Árvizsgáló Bizottságok tulajdonképpen céljukból: a drágaság megállításából s a drágaság letöréséből semmit sem tudtak megvalósítani, hanem e helyett teljesen értéketlen, — semmi gyakorlati hasznót nem eredményezett tevékenységét fejtették ki. Működésük főleg a hatósági engedélyek szűrése és sablonos véleményezéséből állott s ezenkívül tájékoztató árakat állapítottak meg az egyes cikkekre, azonban a megállapított tájékoztató árakat a fogyasztó közönséggel már nem köztölték.

Az említett két rendelet még nem szüntette meg az Árvizsgáló Bizottságok életét, de megbénította, mert hisz tulajdonképpen már alig marad számukra tennivaló.

Vegyük sorra ezeket a még megmaradt működési tereket s lássuk, mit végeznek el ezekből az Árvizsgáló Bizottságok.

Tudomásunk szerint a vidéki Árvizsgáló Bizottságok árstatisztikai adatok gyűjtésével nem foglalkoznak és ily adatokat az Okábnak nem szolgáltatnak, bár véleményünk szerint ez szép feladat s ebből a szempontból mi is mellette vagyunk az

Árvizsgáló Bizottságok tisztán tudományos szempontból való fenntartása mellett, mert piaci árstatisztikánk igen elhanyagolt állapotban van.

Nézzük a másik fontos feladatot: vajjon a vidéki Árvizsgáló Bizottságok kísérik-e figyelemmel a szükségleti cikkek előállítását és forgalomba hozatalát és tesznek-e megterelő lépéseket a visszaélésekkel szemben?

A vidéki Árvizsgáló Bizottságok a fentemlített feladatnak már csak azért sem tudnak megfelelni, mert ehez megfelelő szervezetük nincs. — Mint feljelentő nem az Árvizsgáló Bizottság szerepelt azokban a kérdésekben, melyek véleményezés végett kamaránkhoz kerültek, egy ízben se, hanem mindig a fogyasztó. — Ezen csodálkozunk sem lehet, mert hisz ahoz, hogy közszükségleti cikkeknek az előállítását, feldolgozását és forgalombahozását kalkulációs szempontból figyeljük meg, nagy apparátusra van szükség s ennek a feladatnak egy olyan Árvizsgáló Bizottság — melynek mindkét vezető embere elnök és titkár — e tisztét csak mellékfoglalkozásként tölthi be, a legjobb akarattal sem tudhat megfelelni.

A felszámítható hasznosszávalék és regie költség mérvének megállapításánál tisztán az Okáb gyakorlatát követik, ami pedig az árdragítási ügyekben a megkereső hatóságoknak adandó véleményt illeti, — azt mindig a kereskedelmi és iparkamara adja. Ezzel az Árvizsgáló Bizottságok nem foglalkoznak.

Hivatkoztunk felterjesztésünkben arra a már igen sok ízben részletekben és körülményesen kifejtett indokokra, melyek előző felterjesztésünkben már a miniszter ur előtt ismertettek lettek, mely gazdasági okok mind az Árvizsgáló Bizottságok megszüntetése mellett szólnak, annál is inkább, mert ez már nem egy életerős, hanem egy tartalom nélküli, lassan haldokló s a gazdasági élet szabadságát gátló intézmény s kértük a miniszter urat, — hogy az Árvizsgáló Bizottságoknak a megszüntetése érdekében tegyen lépéseket.

A királyi koronát Kun Béla a proletárdiktatura alatt elakarta adni 100,000 svájci frankért.

Ambrózy koronaőr memoírjából.

Rendkívül sokan foglalkoztak már történetíróink közül a magyar szent korona ezer esztendő történetével s az érdekes tanulmányok közül Ipolyi Arnold püspök és Rátvay Géza munkáit használta fel utbaigazító forrásul Ambrózy Gyula gróf rendkívül érdekesen összeállított memoírja összeírásánál.

Ambrózy gróf, mint az utolsó koronaőr, rendkívül érdekes visszaemlékezéseket közöl a korona hányattott sorsának utolsó éveiből.

Nagyon különös fényt vet a korona megőrzésének fontoságáról táblált hatósági nyelvre az a leírás, amely az 1918. évi július havában lefolyt epizódból tünik ki. A két koronaőr a koronát rejtő páncélkamra kitalálását kérte és az ajtó kinyitására kiűnt, hogy a miniszterelnöknek az eredeti kulcsoknak sokkal több másodpéldánya van, — mint amennyit a törvény és a szokás megenged. A koronaőrök ekkor elővigyázatból az összes kulcsokat magukhoz vették. A Károlyi forradalom alatt Ambrózy gróf ismétlenül eljárta a korona biztonsága érdeké-

ben Károlyi Mihálynál, aki azonban nem sokat törődött a szent korona sorsával. Anyyira nem, hogy eltűrte a koronaőrök testőrszázaddá való átalakítását és alárendelte a hadügy miniszteriumnak. Mikor Széchenyi Béla gróf, a másik koronaőr meghalt, Ambrózynek helyzete rendkívül megnehezült. A magyar szent korona ellen valóságos hajszát indított meg; egy gyalogzó röpirat szerzője már a korona elpusztítását sürgette. A Berinkey kormány alatt eltörölték a koronaőri állást és elterjesztették azt a hírt, hogy a korona kamrájának a kulcsait átadták a miniszterelnöknek. Azt az álhírt is közölték a lapok, hogy a koronát átvitték az országos levéltárba. Mindez nem volt igaz, mert a koronaőr el távozott a fővárosból és magával vitte az összes kulcsokat. Ambrózy gróf a családjának tartózkodása alatt olaszta a lapoknak azt a hírt, hogy Kun Béla egy svájci régiókereskedővel tárgyal és 100,000 svájci frankért el akarja adni a koronát. Ambrózy gróf rögtön feljött a fővárosba és Romanelli ezredet kérte fel a

közelítésre. A korona eladása elmaradt, de a szerző nem tudja megállapítani, hogy ez Romanelli közbelépésének köszönhető-e, vagy pedig Kun Bélának nem volt hátszága az üzlet megkötésére.

A nemzeti hadsereg bevonulása után azonnal megvizsgálták a koro-

nát rejtő kamarát és szekrényt. A kiküldött bizottság a koronát sértetlenül találta meg.

A szent korona regényes eredetétől kezdve végig vezet a gondosan megszerkesztett könyv a magyar királyság szimbólumának küzdelmes életén.

Az olaszok igaznak tartják a francia-csehszerződést.

Bécs, március 20. Tudósítónk jelenti Bécsen át telefonozó Brélini jelentés szerint a Berliner Tagblatt által nyilvánosságra hozott okirat körül támadt nemzetközi vita tovább tart.

Párisban az okiratot hamisítványnak mondják, melynek célja Franciaországot a világ előtt imperialista színben feltüntetni.

A római lapok mai számaiból kitűnik, hogy az olaszok az okiratok valóságáról teljesen megvannak győződve.

A szlávok alapították Debreczen városát.

Érdekes adatok Debreczen múltjából. — Dr. Ecsedi István előadása.

A Népszerű Főiskolai Tanfolyamon tegnap este rendkívül érdekes előadást tartott dr. Ecsedi István tanár. A vitelt képekkel kísért lebilincselő előadás visszanyúlt Debreczen város legősibb korára, majd a praehistorikus korszak ismeretése után rátért az előadó az okmányokkal bizonyítható momentumokra.

Megtudjuk, hogy a mai Debreczen környékén nagyon sok helység volt, melyeknek ma csak akkor van nyomuk, ha az ember a föld alul kaparja ki azokat.

Ilyen faluk; Péterdeákútló, Látótelek, Etelelak, Boldogfalva, Torma, Mike, Szentgyörgy, Derzsegháza, Csicszám, Mátá, Elep, Balmaz, Hegyes, Czucalakát, Fegyvernek, Vilko, Szepes, Ebes, Látókép.

Ezek mind népes, lakott helyek voltak s jobbra a tatárjárás és törökföldönként alatt pusztultak el. Ma már legnagyobb részük fel van de-

ritve, a hátra lévő, az Alföld kuttató bizottság munkájára várnak.

Debreczen, mint megállapítható, 25-30 elpusztult község ide menekült lakói építették. Az írott emlékeket először 1367-ben emlékeznek meg róla egy eselődészkéssel kapcsolatban. Debreczen a szlávok alapították, de lakói később beolvadtak a magyarokba. 1367-ben alakult meg az első iparos cég. 1405-ben hal ki az első földesuri család, a Dózsa familia, Debreczen első uralója. Utána a fiskus lett a város parancsolója, majd Luzarevics Istvánra száll e nagy hatalom. Debreczen urai sorrendben a következők: Brankovics, szerb despota, a Hunyadiak, Korvin János, Szatmári János érekek, Szapolyai János, Török Bálint.

A rutinos, magas értékű előadást az idő rövidsége miatt nem lehetett befejezni, Dr. Ecsedi István közölte, hogy ősszel folytatni fogja.

Emberen próbálta ki vadászfegyverét.

Elásta az agyonlőtt embert.

Budapestről jelentik: A budapesti főkapitányság megkeresése folytán néhány nap előtt a lajosmizsei csendőrség nyomozást indított egy gyilkosság ügyében, melyet egy esztendő előtt követtek el. Az eset előzménye az, hogy tavaly nyáron Beréczky László tíz éves budapesti kis fiú Lajosmizsén nyaralt Tóth József ottani gazdánál. Mikor a kis fiú ősszel visszatért édesanyjához, elmondta, hogy szemtanúja volt annak, amikor Tóth József fia, ifjabb Tóth József, 21 éves gazdálkodó egy ízben az udvaron vadászfegyverével egy alvó embert lelőtt. Láttá még azt is, hogy a gyilkosság elkövetése után ifjabb Tóth József egy ládába gyömöszölte a holttestet és az udvar egyik külső részén elásta. A kis fiú előadásának eleinte nem adtak hitelt, de minthogy folyton megismételte, a főkapitányság tudomására hozták a dolgot. Radocsay dr. rendőrkapitány megindította a nyomozást és utasításai alapján a lajosmizsei csendőrség elfogta ifjabb Tóth Józsefet, aki hosszú vallatás után végül beismerte, hogy tényleg egy ízben az udvaron levő szalmakazal alján alvó vándorlegényt vadászfegyverével lelőtte. Elmondta, hogy aznap vásárolta a fegyvert és az udvarában madarakra lövöldözött; mikor egyszerre csak megpillantotta az alvó embert és feléje lőtt. Tette-

től azután annyira megijedt, hogy a holttestet ládába tette és elásta. Tóth Józsefet beismerő vallomása után a kecskeméti ügyészség előzetes letartóztatásba helyezte, majd elrendelte a holttest személyazonosságának a megállapítását, ez azonban nem sikerült, mert a helyet, ahová a ládát elásták, a hősés óta magas víz borítja és így be kell várnai az időt, a mikor a talaj ott felszikkad és lehetővé teszi a holttest kiásását.

Musztafa Kemal szakit minden történelmi hagyománnyal.

London, márc. 20. Hogy mennyire el van tökéltve Musztafa Kemal arra, hogy végleg szakit minden történelmi hagyománnyal és nem tekint többé Konstantinápolyt török fővárosnak, azt legjobban bizonyítja a következő eset:

Az új török köztársaság elnöke hivatalosan felszólította a külföldi diplomáciai képviselőket vezetőit, hogy Konstantinápolyból tegyék át székhelyüket Angorába.

Tisztviselő cipőt merték után elvállal DREGÁN címszóval. Király-u. 5. Telefon 510.

Április elsejével Debreczenben is megszűnik a tisztviselők lisztellátása.

A Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezete saját hatáskörében fogja ellátni a tisztviselőket.

Mint illetékes helyről értesülünk a köztisztviselők kedvezményes lisztellátása, az ugynevezett hatóságai lisztellátás április elsejével megszűnik.

Debreczenben a tisztviselők lisztellátását a Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezete végezte, mely már meg is kapta a központ értesítését, hogy több lisztutalás már nem lesz és március 31-ével befejezik a tisztviselők lisztellátását.

Az azonban mint értesülünk a Tisztviselők Fogyasztási szövetkezetének helyi szervezete ezután is elakarja

láttni a tisztviselőket lisztellátást a napi árnál mérsékelt árakon, amit úgy óhajt elérni, hogy nagyobb tömegben s így olcsóbban szerzi meg az órleményt és csak a rezszi kiadásokat számolja fel az árak megállapításánál.

A kedvezményes lisztellátás megszűntének következménye különösen bizonyára az lesz, hogy a lisztforgalom megnövekedik és miután tartani lehet attól, hogy a fokozottabb kereslet magasabb árakat von maga után, ezt akarja ellensúlyozni a szövetkezet újabb akcióival.

Nincs ellentét a miniszterelnök és a miniszterek között.

Budapest, márc. 20. Politikai körökben igen sokat beszéltek arról, hogy a márc. 15-iki rendezettség megítélésében milyen ellentét választja el Bethlen miniszterelnök fel-fogását Rakovszky Iván és Vass József miniszterekétől. Ma délelőtt Rakovszky Iván a következőket mondotta:

— Ilyen említett ellentétekről köztem és a miniszterelnök között nem lehet beszélni. Én ugyanis a tegnapi nemzetgyűlési beszédemben nem vádoltam meg senkit, amit annál kevésbé sem tehettem volna meg, mert semmiféle adat sajnos nem áll rendelkezésemre arra vonatkozólag, hogy a március 15-iki kommunista tüntetést ki kezdeményezte.

Egy különös interpelláció

Budapest március 20. Szilágyi Lajos a nemzetgyűlési interpellációs könyvébe igen érdekes interpellációt jegyzett be a berettyóújfalui zsidóknak a keresztény, kisgazda, földműves és polgári pártba való kenyserítése tárgyában. Szilágyi Lajos interpellációját a jövő héten szordán mondja el.

Ángyán nem ment ki Párisba.

Budapest, márc. 20. Egy délutáni lap mai számában arról ír, mintha a miniszterelnök Ángyán Béla miniszteri tanácsost a miniszterelnökségi sajtóosztály vezetőjét kiküldte volna Párisba azzal a megbízatással, hogy igyekezzen rávenni Korányi Frigyes bárót, párisi magyar követet, a pénzügyi tárca elvállalására.

Illetékes helyen felhatalmazták a MTI-t annak megállapítására, hogy ez a hír minden alapot nélkülöző kóhalmány. (MTI.)

Határmegállapítás.

Belgrád, március 20. A jugoszláv magyar határmegállapító bizottság május 28-án tartja utolsó ülésszövetelét Cres angol ezredes elnöklésével. A bizottság a már kijelölt határokat a helyszínen fogja megnézni és megállapítja majd, hogy a határ kitűzése megfelel-e a megállapodásoknak.

Máthel János bádógos és szerelőmester, vízvezeték és csatornázási vállalata

Csapó-u. 24. Telefon 321.

Elvállal vízvezeték, csatornázás, fürdő, egészségügyi műszaki berendezéseket szakszerű kivitelben, jóállás mellett s minden e szakmába vágó javításokat Raktáron kutszivattyú, fürdőberendezési tárgyak.

Egy francia cég segíti meg a MÁV-ot.

Budapest, március 20. Az államvasutak szanálásának kérdése újból aktuálissá vált. A népszövetségi bizottság külön javaslatot dolgozott ki a MÁV. kölcsöne ügyében és ezt annak idején előterjeszti a népszövetség elé.

Ezzel kapcsolatban kitűnően informált helyről úgy informáltak bennünket, hogy egy nagy francia cég, amely állami építkezéseinkben is részt venne, komolyan érdeklődik a MÁV. iránt. Ugy tudják, hogy ez a társaság javaslatot tesz a MÁV. megsegítésére vonatkozólag a kormány-nak. A cég megbízottja előzetesen itt járt és informálódott, hogy javaslatukat hogyan fogadják.

Ez a társaság ugyanazon pénzeszoport támogatásával dolgozik, mint amelyről négy évvel ezelőtt híresztelték, hogy bérbevenni készült az államvasutat.

Szerencsétlenség

az országuton.

Csütörtökön délután súlyos szerencsétlenség történt a Vámospércsi országuton. Verőczy Sándor 21 éves Nagy József telep 17. szám alatti lakos, gazdálkodó, tanyájukra igyekezett szekerekkel. Utközben a szekér elé fogott lovak megbokrosodtak s a szekeret elragadták. A szekeret aztán a vágató lovak beborították az utmenti árokba. Verőczy Sándort lábszártöréssel beszállították a sebészeti klinikára.

Pécsi bőrkeztyük

megérkeztek Werner Sándor Plac 72

Mindennemű szabókeliékek

gépselymek, czérnák és fonalak, gombok, himző gyöngyök, tresszek és csipkék

a legolcsóbban szerezhetők be

Bagi és Petrik

röfös és rövidára üzletében SZENT ANNA-UTCZA 5.

Női, férfi és gyermek harisnyák, vásznak és moó árak állandóan raktáron.

Szilid szabott árak.

Egy titokzatos nő meséje kloroformos rablótámadásról.

**Budapestről Debrecenbe. — Őrizetbe vették.
Kilétét még nem lehetett megállapítani.**

Hétfőn délelőtt a budapesti személynovon beérkezése után a mentőket a pályaudvarra hívták. A személynovonnal ugyancsak egy 28-39 évesnek látszó, alacsony termetű szemüveges nő érkezett, aki a kaulozoknak már a vonaton arról panaszkodott, hogy beteg. A nő Szolnok körül szállt fel a vonatra és a Debrecenig tartó úton többször rosszul lett s többször elvesztette eszméletét.

A titokzatos nőt eszméletlen állapotban beszállították a belklinikára. A klinikán azonnal kezelés alá vették s megállapították a heveny mérgezést s eredménye az lett, hogy a beteg hétfőn estefelé a belklinikai női osztályán jelekkel igyekezett magát megérinteni.

A hétfőről keddre virradó éjszaka nyugodtan töltötte s reggelre annyira jobban lett, hogy papírt és írórt kért és felírta nevét: Torlay Gabriella.

Kedden reggel már annyira javult, hogy egyes szavakat is tudott mondani, majd beszélni kezdett, de csak akadozva.

A neki átadott papírlapra a legfantasztikusabb meséket írta le, többek között azt, hogy vasárnap este Debrecenbe akart jönni, de Budapesten, a nyugati pályaudvarnál alarcos emberek társaságába keveredett. Ezek őt és egy lefátyolozott hölgyet autóra tették s ismeretlen helyre vitték.

Az autóban az alarcos egyének közül egyik kloroformos zsebkendőt tartott az orra alá.

Elvesztette eszméletét. Több milliót érő bőröndjét elvették. Csak Szolnokon ébredt fel önkívületéből. Ekkor vette csak észre, hogy mindenéből kifosztották. Bőröndjei, értékes relikviái, a benne levő idegen valutával és 500 ezer magyar koronával hiányoztak.

Ezt a mesét a klinika egyik orvos bejelentése a rendőrségen, ahonnan detektívek mentek ki a klinikára és levezették a nyomozást.

Miután beszélőképeségét teljesen visszanyerte, kihallgatták. Vallomása során hol Torlay Gabriellának, hol Szmrecsányi Illésnének, majd meg Tokody Rózának mondta magát. A legfantasztikusabb meséket adta elő a detektíveknek.

Szerdán délután a mérgezésből teljesen felgyógyult s minthogy kihallgatása során a rendőrség gyanút fogott, az egyik detektív bekísérte a rendőrségre, ahol őrizetbe vették.

Szerdán és csütörtökön több ízben kihallgatták, de összefüggéstelen előadásán a rendőrség nem tud eligazodni.

A rejtélyes nő ügyében a rendőrség egy a vidéki, mint a fővárosi rendőrkapitányságot megkereste. Eddig 12 helyről érkezett válasz, amelyből megkísérelték megállapítani, hogy ki a titokzatos nő.

Tíz-ötszázmillió korona óvadék ellenében szabadlábra helyezték a vesztegetés vádjával terhelt nagykereskedőket.

Budapest, márc. 20. A vesztegetés és csempészeti ügy ma a budapesti büntetőtörvényszék vádtanácsa elé került, ahol a letartóztatott nagykereskedők szabadlábra helyezése kérdésében döntöttek. A vizsgálóbíró végzése után a vádtanács előtt mindegyik terhelt óvadékot ajánlott fel, hogy szabadlábra helyezését így biztosíték ellenében szorgalmazza. — A királyi ügyészség az előterjesztett óvadék mellett való szabadlábra helyezési kérelmet a maga részéről sem ellenezte, úgy hogy a vádtanács a mai zárt ülésen csak az óvadék összegét állapította meg.

Eszerint elrendelte a vádtanács Zsuffa Istvánnak 200 millió, Görög Nándornak 500 millió, Neumann Bernátnak 100 millió, Frey Zsigmondnak 10 millió, Halmi Sándornak és Weissenbacher Mihálynak fejenként 20-20 millió korona óvadék eltétele ellenében a szabadlábra helyezését.

Az ügyben szereplő ügyvédek, Csernyánszky Aladár, Sándor László, Bródy Ernő, Vaisz István és Kemény Győző, mint védők ma délelőtt az állampénztárnál, mint bírói leltéhiavatálnál, elhelyezték ezeket a letéteket és a kívánt összegeket részben takarékpapirokban, részben pedig takarékkoronáról szóló betétkönyvekben helyezték el.

A vádtanács végzését a vizsgálóbíró egy óra után hirdette ki a terhelték előtt, akik kevéssel ezután már ki is kerültek a fogházból.

A büntető törvényszék vádtanácsa Gampel István szabadlábra helyezése iránti kérelmét elutasította. A terhelt továbbra is fogva marad. A megvesztegetési ügyben letartóztatottak további fogvatartását inditványozta az ügyészség. Medves-Medice István vizsgálóbíró csak ma kezdi meg ennek a tíz gyanúsítottnak a kihallgatását és csak holnap hoz végzést arról, hogy fogságban tartja-e őket, vagy közülök kiket helyez szabadlábra.

tottak további fogvatartását inditványozta az ügyészség. Medves-Medice István vizsgálóbíró csak ma kezdi meg ennek a tíz gyanúsítottnak a kihallgatását és csak holnap hoz végzést arról, hogy fogságban tartja-e őket, vagy közülök kiket helyez szabadlábra.

Incidens a Házban.

A nemzetgyűlés tegnapi ülése alkalmával kinos incidens történt. Pakots József mondotta el éppen interpellációját, amikor Varsányi Gábor, nemzetgyűlési képviselő közbe szólt. Az emeleti karzatról egyszerre csak ez a kiáltás hangzott Varsányi felé: — *Orgovánnyi csirkefogó!*

A teremőrök, valamint a karzaton tartózkodó detektívek nyomban igazoltatták a közbeszólót, akit azután az V. ker. kapitányságon állítottak elő. Itt kitűnt, hogy Magyar Marcellnek hívják és írnok egy ügyvédi irodában. Elmondotta, hogy a sértő kifejezés önkénytelenül hagyta el ajkait, annyira felizult azon, hogy Varsányi Pakots interpellációját — közbeszólásokkal zavarta. Igazoltatása után elbocsátották, de a kihágási eljárást folytatják ellene.

A kormányzó estebédje.

Budapest, március 20. A kormányzó és felesége csütörtök este estebédet adtak, melyre többek között hivatalosak voltak Soltész Elemér tábori püspök s ujfalu Ujfalussy Gábor ezredes.

Harc egy kis flu körül.

Lelőtt őrnagy.

Budapest, márc. 20.

Telefontudósítónk jelenti:

Ma este háromnegyed 9 órakor a Teréz-körút 29. szám előtt Fantó Margit magántisztviselő sőtaltatta Gara István orvos különváltan élő feleségének 3 éves kisfiát. Seta közben odajött hozzájuk dr. Gara s magával akarta vinni a gyermeket. A leány ellenkezése annyira felingerelte Garát, hogy háromszor arcul ütötte Fantó Margitot, akinek kiáltozására Darányi Sándor és egy másik fiatalember közbe vetette magát. Lefogták Garát, sőt Darányi botjával fejbe is ütötte az orvost.

Fantó Margit a kis fiúval fel-

menekült Garáné lakásába. Kublics Mihály nyugalmazott őrnagy, aki fent volt, kifutott, hogy Garát megakadályozza, ha netalán beakarna rontani a lakásba.

A két férfi a lépcsőn találkozott, Gara nyomában ott volt Darányi és a másik fiatalember. — Gara és az őrnagy között szóváltás, majd dulakodás támadt, aminek során Gara előrántotta revolverét és az őrnagyra lőtt, akit a combján sebesített meg.

Kublics őrnagyot a mentők a Rókusba szállították, az orvost pedig előállították a főkapitányságra.

Kossuth halálának 30 éves évfordulója.

Budapest, március 20. Az egységes párt ma este képviselői vacsorát tartott, amelyen az első felszólaló Barabás Samu volt, aki kegyeletos és meleg szavakkal emlékezett meg Kossuth Lajos halálának 30 éves évfordulójáról. Kifejezte a párt nevében azt a reményét, hogy az a meleg kegyelet, amelyet a párt érez Kossuth Lajos, Magyarország újjáalkotója iránt, az országban is osztatlan viszhangra fog találni.

Fontos cím!!

Szappan, Piperecikkek bevásárlásánál.
Forgalmi Illatszertár
Piac-utca 21. sz.

Kifogástalanul
fest,
MOS,
tisztít
Hrabéczy
Széchenyi-utca 18.
Telefon: 3-23.

Saját készítésű

FEHÉRNEMŰEK

készen és méret szerint

HERMANN és FRIEDMANN

Piac-u. 10. sz. Bikával szemben.

Taffain selymek

minden divatszínben, óriási választékban, ismét raktáron

Lantos Cipkeáruházában, Kossuth-u. 4.

Sugja meg tisztelt házi- asszony boltosának,

hogy maradhat, ha akar ósdi, maradi, de Ön mint a divatban nem visel ósdi régi copfokat, pótkávéban is csak az új háromcsillagos UHU kávét vásárolja.

Kőbányai Polgári Sertőző és Szent István Tápszerművek RT.

Utcai és alkalmi ruhák festője és vegytisztítója

BIRÓ

rany Bika.

(Nozi bejarat.)

Hírek

Eltemették id. Kovács János festőművészt.

Csütörtökön délután temették el nagy részvét mellett id. Kovács János festőművészt, aki, mint a „Debreczen” megírta néhány napi betegeskedés után szerdára virradóra meghalt.

Kovács János nagyon népszerű volt Debreczenben így a végülislegi sárga színű közönség jelelt meg közöttük a Kovács család jobaráit, festőművész coloniánk minden egyes tagja, művészek, újságírók s mindazok, akik a debreczeni festőművészek neoztorátíusztelő szeretettel vették körül.

A temetés a róm. kath. temető kápolnájából folyt le. Nevezetesen Kovács János ugyan református vallású, de felesége katolikus vallású lévén a róm. kath. temetőben van eltemetve és id. Kovács János még életében ugy nyilatkozott, hogy ha meghalt felesége mellett szeretne pi-henni.

Vágyát hozzátartozói teljesítették s a gyászszertartást is a róm. kath. temető kápolnájában tartották meg a ref. vallás szerint. A magas szárnyalású ima után a városi Dalárda gyász dalokat énekelt, majd a sirhoz kísérté el a közönség a kopsorsót.

A sirnál újra felhangzott a Városi Dalárda szivekre markoló méla bus gyász dala s id. Kovács János festőművész kopsorsójára lassan rá hullottak a sárga gördöngyök id. Kovács Jánost eltemették.

— **Beteg a polgármester.** Magoss György dr. polgármester tegnap óta ágyban fekvő beteg. A polgármester a napokban meghalt és az influenza olyan erősen lépett nála fel, hogy kénytelen volt ágyba feküdni. Rajta kívül még mindig beteg dr. Csűrös Ferenc tanácsnok és jegyzője, dr. Páfy Zoltán tb. jegyző is, ugy, hogy a közművelődési ügyosztályban még mindig szünetel a munka.

— **Küldöttség a főispánnál.** Csütörtökön délelőtt Szabó Lajos gazdálkodó vezetése alatt egy küldöttség kereste fel Hadházy Zsigmond főispánt a városi tejjgazdaság 302 holdas szántó és legelő területének a kishaszonbérlekre nézve sérelmes bérbeadása tárgyában. A főispán a küldöttség előterjesztését tudomásul vette, és megígérte, hogy a bérleti ügynek utána néz és a sérelmek orvoslására vonatkozólag ígéretet tett.

— **Felhívás a gyárakhoz és iparosokhoz.** Az 1884 XVII. t. c. 103. § értelmében a munkaadó alkalmazottját, a munkakönyv bemutatásával legkésőbb két hét alatt az iparhatóságnál bejelenteni tartozik. Sem a gyárak, sem az ipari vállalatok e törvényes rendelkezésnek a legtöbb esetben nem tesznek eleget s alkalmazottaikat vagy egyáltalán nem, vagy csak késedelmesen jelentik be. Felhívom a gyárak és ipari vállalatok tulajdonosait, illetőleg vezetőseit, hogy bejelentési kötelezettségüket pontosan teljesítsék, mert a bejelentés elmulasztása, vagy késedelmes teljesítése kihágást köpez és 120 000 koronától 240 000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntethető. Debreczen 1924 március 19. Dr. Vass Károly városi tanácsnok, I. fokú iparhatóság.

Hajdúvármegye összes községeiben és városaiban dul az influenza

Debreczenben tegnap nyolc ember halt meg influenzában.

Március elején dr. Kallós Pál vármegyei tiszti főorvos-helyettes megkeresésekben felhívta a Hajdúvármegye területén működő összes orvosokat, hogy tegyenek jelentést az irányban, hogy az influenza járványszerűleg lépett-e fel működésük területén. A jelentések tegnapra már befutottak a tiszti főorvosi hivatalba s azokból világosan kitűnik, hogy a vármegye összes községében és városában járványszerűleg grassál az influenza.

Igy, mint a szovati közönségi orvos jelentette, Hajdúszovaton 50 influenzás megbetegedés, Hajdúböszörményben szintén sok megbetegedés 2-3 halálesettel, Balmazújvárosban egész sereg megbetegedés könnyű lefolyással, Vámosperesen, Hajdúszoboszlón, Kabán és Mikepéresen szörványosan lé-

pett fel az influenza. Téglasson 30 esetben, Tetétlenen 22 esetben fordult elő influenza március első felében.

A jelentések szerint valamennyi községben és városban bezáratták a hatóságok az iskolákat s szükséges óvintézkedéseket megtettek.

A jelentések vigasztalóbb része az, hogy a járvány egyes községekben szünőben van.

Sokkalta szomorubb a helyzet Debreczenben. Itt az enyhülő időjárás dacára folyton és folyton terjed az influenza járvány, melynek pusztítására jellemző adat, hogy az állami anyakönyvi hivatalban tegnap bejelentett tizenhárom halálozás közül nyolc esetben influenza vagy annak következményei, főleg tüdőgyulladás a halál oka.

— **A Templomegyesület színházi délutánjai.** A Templomegyesület színházi délutánjai iránt, amelyek ma 21-én és 22-én délután fél 3 órakor a Csokonai színházban tartanak, egyre fokozottabb érdeklődés nyilvánul meg. A ragyogó műsor magas művészi színvonalú számai természetesen nagy közönséget vonzanak s a két délutáni jegyeit már jóformán elkapkodták. Pénteken és szombaton már csak a színházi pénztárnál kaphatók jegyek. Az előadások pontosan fél 3 órakor kezdődnek.

— **„Szeralem bolondjai” ma az Apolló szenzációs műsora.**

— **A zsidó főiskolai hallgatók holnap esti műsoros estély iránt városzerte óriási érdeklődés nyilvánul meg.** Ma délután városunkba érkezik Jaszai Mari, a Nemzeti Színház nagyszerű tragikája, ki az estély műsorában szerepel. A rendezőségnek sikerült Keleonné, Hirsch Rózsi zongoraművésznőt, a kiváló komponista nejét meggyerni, hogy az esti műsorában a férjének tőle komponáltját ő lássa el kíséretel. Jegyek Békés Lajos uri divat üzletében és a Frohnet étterembe kaphatók.

— **„Nászhajó” mátol a Vigszinházban**

— **Tavaszi barna malátagyógyser 14 fokos frissen csapolva a landóan kapható az „Angol Királynő” éttermeiben.**

— **„Szeralem bolondjai” ma az Apolló szenzációs műsora.**

— **Mezőgazdasági munkások vasúti kedvezménye.** A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara közli az érdekeltekkel, hogy közbenjárására a kereskedelemügyi miniszter ur a hivatalos mezőgazdasági és arató munkások részére lakhelyükről a munkahelyre és visszautazásuk al kalmával a személy és vegyes vonatok III. kocsiosztályában feláru menetjegyekkel utazást engedélyeztet. A kedvezményt csak munkás igazolvánnyal ellátott és legalább 12 főből álló munkáscsoportok vehetik igénybe, ha a munkás szerződést a községi előjárások előtt kötötték meg, mely ezen körülményről hivatalos bizonyítványt ad ki, melyben egyuttal igazolja azt is, hogy az utazni szándékozó munkások mely időponttól meddig vannak szerződve. Ezen bizonyítvány a jegyváltásnál felmutatandó és lebe-lyegeztetendő. A vasúti kedvezményt a mezőgazdasági munkások április 1-től október hó 31-ig terjedő idő alatt vehetik igénybe.

— **Ujabb adomány az inségeseknek.** Mint megírta a Debreczen, Hadházy Zsigmond főispán néhány nappal ezelőtt Budapestre utazott. A főispán két napi fővárosi tartózkodása alatt a vármegye területén tartózkodó inségesek számára a ruha akcióból ruhát s cipőt eszközölt ki. Az akcióból néhány egyetemi hallgató is részesül.

— **NAPSUGÁR VAGYONMENŐTÁRVERÉSRE** mindennemű tárgy beadható folyó hó végéig délelőtt 10-1-gig Piac-utca 10

Tavaszi női felöltő újdonságai megérkeztek legnagyobb választékban

Eredeti párizsi modell kalapok.

A téli szeszoból visszamaradt orrmász v. lovit, plus és szörme kabátok olcsón.

Csoda szép ruhák. Elegáns kosztümmök. Divatos női felöltők covercő, berberi és angol kelméből. Nappa és antilop kabátok

Halálozások.

Tegnap a debreceni állami anyakönyvi hivatalban a következők elhunytát jelentették be:

Zsarnai Gyula rk. 6 hónapos, Pesti utca 4.

Csige Imre gk. 2 éves, Pesti-u. 4. Özv. Horváth Ferencné Tóth Julianna ref. 74 éves, Bercsényi-utca 93

Csárari Gábor ref. 70 éves, Piac-utca 13.

Szűcs Sámuel ref. 70 éves, Kigvó-utca 23.

Szilágyi József Lajos ref. 3 napos Katz telep 9.

Szegedi Mihályné Csaholczi Juli ref. 47 éves, Nagyszepes 15

Lévai Julianna ref. 11 hónapos, Ebes 77.

Nagy Sándor ref. 10 hónapos, Nyulási bak 4.

Éliás Ferenc izr. 36 éves.

Keismári György rk. 65 éves.

Kovács Géza ref. 38 éves.

Vincze Aranka ref. 3 éves, Olaj-úttó 21.

— **Felére csökkent a cukorfogyasztás.** Budapestről jelentik: Az utolsó hetekben a cukorfogyasztás körülbelül a felére csökkent. A közönség alig vásárolt cukrot és ha veit is, csak negyed és fél kilogram mennyiségekben. A cukorgyárak folyton újabb piacokat hajtanak fel a külföldön és most Franciaország-
nak adtak el 500 vagon cukrot.

— **„Nászhajó” mátol a Vigszinházban.**

— **Magyar Köztisztviselők Fogyasztási, Termelő és Értékesítő Szövetkezetének közleményei:** A kedvezményes szent osztása előrelátatolag e hónap folyamán befejezést nyer, fekérfük tehát mindazon igényjogosultakat, akik kedvezményes szentjándóságukat még nem kapták meg, — hogy az átvételi értesítéseket f. hó 25-ig a kirendeltség irodahelyiségében (Főposta épület, hátsó udvar) okvetlenül vegyék át.

— **„Szeralem bolondjai” ma az Apolló szenzációs műsora.**

— **Szerencsétlenség a káminán** Szerdán este könnyen végetessé válható baleset történt a Bel-klinikán. Az egyik I. emeleten levő tálalóban a klinika népszerű és pedanteriajáról ismert Bözse néne gyorsforraló ételműt melegített. A gyorsforralóhoz valahogy hozzáérti fejfétyola, s egyszerre lángba borult az egész fejkendő. Ezer szerencse, hogy Bözse néne nem veszve el lélek elenlétét, a fejkendőt lerántotta fejéről és így csupán csak hajából perzselődött le néhány lokni.

— **„Nászhajó” mátol a Vigszinházban.**

— **Tegnap boncolták Molnár Jánost.** Az egyetemi épikezéseknél szerencsétlenül járt Molnár János holttestét tegnap délután boncolták fel. A boncolás sem tudott más halállokot találni, mint a koponya szétromcsolódását. Egy tanu vallomása ugy szól, hogy a szerencsétlenségért egyik oit dolgozó nagyszámot, Vég Jánost terhel a felelősség, aki egy eme vény deszkat nem jól illesztett a helyére. a vizsgálat folyik.

ELSŐRENDÜ kárpitos Szabó József, Varga utca 1. Szent Anna-u. sarok. Kész-hencsekerkőn.

ELCSERÉLNEM 1 szobás konyhás, uccai, villnyilágítás, kapu latti följárás lakó emat — azonnal is Hasonlóval, vagy 2 szobásért. Baross-u. 15. Megtekinthető délután 3-7-ig.

— **Jeles festőművészekről** állandó képiállitás Antany könyvkereskedésében. Olcsó árak.

Hirdetmény a kölcsönfelvétel befizetéséről.

A városi adóhivatal közli a m. kir. Pénzügyminisztérium 1924 évi 47200 számú rendeletével az állami kölcsönfelvétel befizetésének és elszámolásának megkönnyítése céljából engedélyezte, hogy folyó évi március hó 18-ától kezdődőleg folyó évi március hó 24-éig bezárólag törlesztendő befizetéseknél 100 azaz egy-száz takarékkoronára 110 azaz egy-százötz papírkoronával számíttassék.

Szaporodnak az adócsalások Debrecenben.

Akinek a pénz nem fontos.

A debreceni büntető törvényszék naponta ítélkezik adócsalók felett. Most még csak 3-4 esik egy napra, de nagyon valószínű, hogy egy fél év múlva külön büntető tanácsot kell felállítani az adócsalási ügyekre.

A maiak közül legérdekesebb volt a Sztics István hentes esete, aki folyótalan adócsalás miatt állott a bíróság előtt. A dolog 1062 kg. s alonra eladásából keletkezett, úgy, hogy Sztics valami uton megspórolta a forgalmi adót.

Visky büntető tanácsa, bár mint az elnök maga is mondta, legalább egy évi fogságot érdemelt volna, 520 ezer korona pénzbüntetésre, egy évi hivatalvesztésre s politikai jogainak felfüggesztésére ítélte. A vádlott a pénzbüntetést nem bánta, ellenben a politikai jogok felfüggesztése ellen fellebbezett.

Milyen idő várható.

Meteorologiai Intézet jelentése.

Hazánkban az idő száraz és éjjel hideg volt. A hőmérséklet maximuma 8 fok, minimuma 5 fok.

Időprognózis: Változékony idő várható hősüllyedéssel és sok helyütt csapadékkal.

Kupás Zoltánt felmentették.

Kupás Zoltán zsarolás miatt állott tegnap Visky ítélő tanácsa előtt. Még 1922-ben 5000 koronát adott munkaadójának Kovács Gusztávnak kölcsön, olyan feltétellel, hogy egy hónap múlva Kovács 8000 koronát köteles vissza adni. Biztosítékképpen 40-50000 korona áru ruhát kért. Mivel a vád nem bizonyult valósnak a bíróság Kupást felmentette.

Mikor a rendőrt is elgázolják. Oláh József bérkocsis súlyos testi sértés vétsége miatt állott a bíróság előtt. Még 1922-ben történt, hogy Guba Gábor rendőrt a Royal-szaló előtt elgázolta, mivel bebizonyult, hogy szabályellenesen hajtott, a bíróság 8 napi fogságra és 50000 korona pénzbüntetésre ítélte. A bérkocsis nem nyugodott meg az ítéletben.

17 rendbeli kihágás vétség. Dr. Csajkert közjegyző ügyel dr. Kesseri törvényszéki elnök elnölete alatt ma tárgyalta a büntető ötös tanács dr. Csajkert Alajos kunszentmártoni közjegyző 17 rendbeli hivatali bűnügyét. A tárgyalásról a nyilvánosság ki volt zárva. Ilyen esetekben a sajtótörvény nem engedi, hogy részletes tudósítást nyújthassunk.

Házasság.

A tegnapi nap folyamán a következő házasságkötések történtek meg az anyakönyvi hivatalban:

Pesics Gyula kövencmester rk. - Böszörményi Julianna ref.

A vidéki városok között Debreczen fizetett be legtöbb kényszerkölcsön előleget

Debreczen város rendkívüli közgyűlése elfogadta a kényszerkölcsönre vonatkozó indítványt.

Debreczen város törvényhatósági bizottsága estütörtökön délelőtt tartott rendkívüli közgyűlésén foglalkozott Radó Rezső és társai, törvényhatósági bizottsági tagoknak a kényszerkölcsön ügyében tett s már ismertetett indítványával. A közgyűlés iránt nem nagy érdeklődés nyilvánult meg s jóval elmúlt 9 óra, amikor Hadházy Zsigmond főispán 29 bizottsági tag jelenlétében megnyitotta a közgyűlést.

Dr. Vásáry István tanácsnok ismertette a kényszerkölcsön keletkezésének indokait. Beszédében rámutatott arra, hogy a kormány addig, amíg a külső kölcsönt megkapja, - egy belső, kényszerkölcsönrel akar segíteni az állam deficitjén. Bár a kormánynak ez az intézkedése alkotmányjogi kifogás alá esik, de még mindig jobb így, mintsem hogy a bankpénz megindítását igyekezzék a deficitet eltüntetni.

Rámutatott azokra a nagy aránytalanságokra, amelyek a jövedelem- és vagyonadó kivételénél mutatkoznak. Debreczen városának lakossága például 2275 millió koronát fizetett be jövedelem- és vagyonadó címén s ezzel szemben Szeged csak 1009, Miskolc 1150, Győr pedig csak 559 millió koronát szedett be jövedelem- és vagyonadóból.

Ezek az aránytalanságok birták rá Debreczen város érdekeltségét, hogy a 14 pontban összefoglalt feliratot intézzék a nemzetgyűléshez.

A feliratban, melyet már ismertettünk olvasóinkkal, kéri a törvényhatósági bizottság a pénzügyminisztert, hogy az ott 14 pontban lefektetett kívánásokat a törvényjavaslat betérjesztésénél vegye figyelembe.

Az indítványt, melyet a közgyűlés tagjai már a hétfői közgyűlésen megismertek, nem olvasták fel.

Elsőnek Radó Rezső szólt fel. A hétfői közgyűlés óta olyan adatoknak jutott birtokába, amelyek az indítvány pótlását igénylik. Így egyes kiskereskedők és kisiparosokra például oly nagy előlegeket vetettek, hogy az 50 százalékos kedvezmény sem lenne megfelelő. Kéri az indítvány 10. pontjának oly értelemben való kiegészítését, hogy az egyes abnormis esetekben az illető adózók a helyesbítés a kényszerkölcsön 20 százalékát fizethessék be.

Tud olyan eseteket, hogy egy Dégenfeld-teri kereskedő 106 millió koronát, egy kis üzemi timár 7 millió, egy kis férfitábor pedig 32 millió koronát kivetést kapott.

Vásáry István nem járul az indítványhoz, mert ez alkalmat nyújtana arra, hogy indokolatlanul szabaduljanak meg fizetési kötelezettségeik teljesítése alól. A jelzett pont kiegészítését oly értelemben javasolja kiegészíteni, hogy a törvény adjon felhatalmazást a pénzügyminiszternek, hogy abnormis esetekben a 20 százalékos befizetésére adjon módot, amíg kivétel helyesbítése megtörténik.

Gyarmati István felszólalása után a közgyűlés az indítványt Vásáry István módosításával elfogadta.

Hadházy Zsigmond főispán a közgyűlést hitelesítette is.

A határozattá emelkedett indítványt felirat formájában még ma fel is terjesztették a nemzetgyűléshez és a pénzügyminiszterhez.

Visszaélnék a Diáknyomorenyhítő akció nevével.

A központ szervezett bandára gyanakszík.

Megírjuk, hogy N. E. nevű ur illó díjazás mellett egyetemii hallgatókat toborzott egy jótékony vidéki előadás megtartásához, melynek jövedelme, mint ő mondotta, a Diáknyomorenyhítő akcióé lesz.

A tiszafüredi főszolgabíró úgy N. E. urat, mint az általa beugratott jóhiszemű urakat lefogatta s egy napig fogva tartotta.

Az ifjak elkeveredtek a radikális elbánás miatt s fel akarták kérni egyik nemzetgyűlési képviselőt, hogy az eset miatt interpelláljon a nemzetgyűlésen.

Ebbe a tervbe azonban profesz-

szoruk, dr. Erdős nem egyezett bele. A hazatért ifjak most az ügyészszégnél fognak feljelentést tenni, még pedig személyes szabadság megsértése miatt.

Munkatársunk megkérdezte az Orsz. D. Ny. E. A. helyi vezetőségét az esetre vonatkozólag és a következő választ kapta.

Nem ez az első eset. Ugy sejtjük, hogy akciónk nevével egy egész szervezett banda

keresi kenyerét. Az embereket a könnyű pénzszerzés mindenre ráviszi. N. E. urral soha semmiféle kontaktusban nem volt az akcióval.

FÉNYKÉPÉSZETI CIKKEK
SPRINGER könyvesboltban.

Legszébb kalapok
Frank Edénéi.

Gazdasági magvak:
Lucerna, Lóhere, Répa, Bükköny, Angolperje, Kerti pázsit, Cinkorcirok, Kendermag, Mák, Borsó, Lencse stb. valamint:
Erfurti konyhakerti és virágmagvak
a legiztosabban termő valódi jól bevált fajokban, legolcsóbban kaphatók
KONTSEK GÉZÁNÁL, Debreczen, Kossuth-utca.

„Vadászkürt” szálloda és vendéglő
Petőfi-ter 7. Deak Ferenc-utca sarok.
Kitűnő magyar konyha, e-sórángu fajborok, előzékeny kiszolgálás. — Kényelmes tiszta szobák olcsón kaphatók.
Szíves pártfogást kér:
AZOR GYULA.

A Népszerű Főiskola kulturális munkája.

Dr. Zsigmond Ferenc és dr. Teghze Gyula véleménye.

Mielőtt a Népszerű Főiskolán a tegnapi est előadás megkezdődött volna, munkatársunk felkereste dr. Zsigmond Ferencet, a kiváló esztétai, a legnépszerűbb debreceni egyetemi tanárt, aki a Népszerű Főiskolának egyik legerősebb oszlopa és kikérte véleményét az intézmény működésére vonatkozólag. A hosszabb beszélgetés alkalmával dr. Zsigmond a következőket mondotta:

— Véleményem szerint a tanfolyam ugyszólván pótolhatatlan missziót végez. A közönség olyan felvilágosításokat kap, amikhez más uton nem igen juthat. Az őszi ciklus sokkal sikeresebb volt, mint a tavaszi. Most lanyhult az érdeklődés, aminek az intézmény kicsiny publicitása az oka. Ebben pedig a főhiba a debreceni lapokat terheli. Nem fordítanak ugyszólván semmi gondot a fontos intézmény ápolására.

Dr. Teghze Gyula egy. tanár, a tanfolyam igazgatója, már jobban meg van elégedve, bár mint azt munkatársunknak mondotta, ő is észre veszi, hogy a közönség érdeklődése csappant.

— Nagyon valószínű, hogy a természet ébredése és az esti séták vonzák el tőlünk a hallgatóságot. A terem azonban így is dugig van. Fontosabb baj az, hogy jelenleg nincsen titkárunk. Igaz, hogy ez az állás egy ember egész munkaidejét igénybe veszi s mivel fizetés nincs, a mai világban senki sem kapkod az állás után.

A terem szünetig töltötte az érdeklődők serege. Különösen a szép nem van erősen képviselve.

Az első előadást dr. Csörzs Károly egyetemi tanár segéd tartotta az átöröklés köréből. Az előadás két részből áll, a tegnapi est előadás jóformán csak bevezető része volt az ápril 8-ikának, mely aztán érdemben foglalkozik majd az átöröklés tanával. A kiváló előadást tapssal jutalmazta a megértő közönség.

A következő előadó Dr. Ecsedi István tanítóképző int. tanár, kinek előadásáról külön cikkben emlékeztünk meg.

Hirdessen lapunkban és hamar eredménye lesz.

LEGSZÉBB KALAPOK
Legolcsóbban
WERMANN ÉS FRIEDMANN
Piac-utca 10. sz.
Bírával szemben.

Buzát adunk
istállótrágyáért és elszállítjuk,
Jelentse be a
MŰTRÁGYAGYÁR-hoz
SZT. ANNA U. 64.
Telefon: 6-29.
Ugyanott egy kocsis gyerek egy lóhoz felvétettk.

Közgazdaság

Barátságos, de üzletlen a magánforgalom.

Mint előrelátható volt, a mai kasszanap simán folyt le. A bankközi magánforgalom irányzata az olcsóbb készpénz hatására igen barátságos, aminek oka másrészt a sima kasszanap volt. Hetipénzben rendkívül nagy a kínálat, ezzel szemben a kereslet csekély. — 24—25 százalékkal bármennyi pénzt lehetett kapni.

Ugy ez, mint a bécsi és prágai kedvező hírek némi szilárdságot idéztek volna elő, ha nagyobb üzlet fejlődött volna ki. Az üzleti forgalom azonban mindvégig minimális maradt. Kissé élénkebb üzlet csak a déli órákban fejlődött ki.

A következő árfolyamok kerültek felszínre:

Angol-magyar 132—134, Földhittel 620—625, Magyar hitel 900—905, Mercur 29, Osztrák hitel 288—290, Keresk. bank 2100—2150, Amerikai 28.5—29, Általános 20.

Belvárosi 67—68, Lipótvárosi 17—18, Magy. ált. tak. 300, Pesti hazai 6850—6900.

Első magy. bizt. 17500—18000, Fonciére 540—550.

I. bpesti gőzm. 216—219, Hungaria gőzm. 185—192, Victória 395—398, Transdanubia 115.

Salgó 975—980, Urikányi 1275—1300, Csepeli tégl. 91—92.

Fegyver 1850, Ganz-Danub. 6150—6200, Ganz vill. 2700.

Baróti 14.5—15.5, Izzó 980—990, Goldberger 190—205.

Guttman 610, Hazai faterm. 285—300, Ofa 830—850.

MFTR 500, Levante 465—467, Nova 190, Allamvasut 730, Tröszt 165.

Terménytőzsde.

A mai terménytőzsdén az irányzat szilárd. A buza 5000 koronával drágult. Egyéb cikkek ára is emelkedett.

Hivatalos árak: Buza 76-os tiszavidéki 307½—310, egyéb 305—307 fél, 79-es tiszavidéki 317 fél—20, egyéb 215—17 fél, rozs 270—72 fél, tak. árpa 290—310, sörárpa 340—70, zab 255—60, tengeri 250—55, korpa 185—87 fél, a magvak változatlanok.

Zürichi zárlat.

Berlin 130 fél, Hollandia 214 egy negyed, Newyork 578 fél, London 2481, Páris 2930, Milano 2485, Britszel 2475, Prága 1677 fél, Budapest 85, Belgrád 715, Bukarest 315, Bécs 8155, Szófia 415.

A takarékkorona árfolyama.

100 takarékkorona március 21-én egyenlő 116 papirkoronával.

Ferencvárosi sorsrész.

Összes felhajtás 1200. — Árak: könnyű 22—23500, közép 23—24000, nehéz 23—24200. A vásár lanyha volt.

Nemesfém piac.

A nemesfém piacon az irányzat tartott, a forgalom minimális. — Ezüst egykoronás 6550—6800, szinezüst 1600—1700, szinarany 50—52000, arany huszkoronás 345—365.000, platina 220—240.000.

A budapesti tenyészvásárt megrohanták a vásárlók. — Horribilis árak.

Budapest, márc. 20. A budapesti tenyészállatvásárt az első napok-

ban megrohanták a vásárlók és az állatok legnagyobb része már elkelt. A horribilis magas árak egyáltalán nem befolyásolták a vásárlóközönséget. Összesen 470 szarvasmarha volt a vásáron, ebből 209-et adtak el. Átlagosan 80 mm. buzát lehet számítani egy szarvasmarháért. A baromfiak ára 100—600 ezer korona között mozogtak.

A Futura lisztárverése.

Budapest, márc. 20. A Futura ma délelőtti lisztárverést tartott és az árverés azzal a meglepetéssel szolgált, hogy a Futura által kért árakat nem adták meg s így az árverésre került tételek nagyrésze visszamaradt. Eladtak 60 vagon budapesti 0-ás lisztet 218 esekoronás áron.

A devizaközpont árfolyamai:

Egy darab	Pénz (Vétel)	Áru (Eladás)
Dollár	78200 K	80500 K
Angol font	334650 K	344650 K
Hollandi forint	28850 K	29710 K
Francia frank	2975 K	4095 K
Svájci frank	13455 K	13865 K
Léva	555 K	580 K
Cseh korona	2255 K	2330 K
Lei	420 K	440 K
Lira	3375 K	3475 K
100 n. márká	960 K	995 K
100 n. márká	— fill.	— fill.
Lengyel márká	109 fill.	113 fill.
Osztrák korona	—	—
Napoleonarany	269300 pénz.	—

Asszonyok

lapkihordásra, magas fizetéssel felvétetnek lapunk kiadóhivatalában Varga-utca 5 sz.

Husvételi edény és üveg

szükségletét már most szerezté be a

Kristály áruházban

Szent Anna-utca 6.

Üzletváltozás miatt minden cikk e hó végéig beszerzési áron. — Villanykörték minden nagyságban.

Nagy áresés!

Öltöny mérték után

700.000 kor-tól

TEGDEL JÁNOS

Pétefla u. 42 szám

Tavaszi újdonságok

Fe dheim Imre posztó áruházába Kossuth-u. 6.

megérkeztek

Színház

A Csokonai-színház műsora:

Péntek, március 21. A balga szűz, színmű. D) bérlet. Tiszviselő est.

Szombat, március 22. Taifun, dráma. A) bérlet.

Vasárnap, március 23. délután Sylvio kapitány, színmű.

Est, A háom grácia, operett. Hétfő, március 24. Pompadour, operette premiére. Bérletszűnet.

Kedd, március 25. Pompadour, operett. Bérletszűnet.

Szerda, március 26. Pompadour, operett. Bérletszűnet.

Csütörtök, március 27. Pompadour, op. C) bérlet.

Péntek, március 28. Pompadour, operett. D) bérlet.

Szombat, március 29. Pompadour, op. Bérletszűnet.

Vasárnap, március 30. Pompadour, op. Bérletszűnet.

Hétfő, március 31. Pompadour, operett. A) bérlet.

A színházi iroda jelentései:

Pénteken D bérlet, tisztviselő estben „A Balga szűz” színmű kerül színre.

Érdekes felújítás lesz szombaton A bérletben. Az igazgatóság felújítja Lengyel Menyhért szenzációs drámáját a Taifunt.

Mozgósínházak jelentései:

Vigszínház-mozgó.

„Nászajó” az idei szezon legerősebb Paramount filmje ma először. Zenekar kíséret. Jegyelővét. Jön! Ifjú Maharadzsa.

Apollo-mozgó.

„Szerelem bolondjai”. Az évad nagy filmeseménye máti. Jön! Lehetetlen asszony.

Uránia-mozgó.

„Páris grófnője” befejező részei ma utoljára. H Inap „Nászajó” Paramount világatrakció.

Felelős szerkesztő: PÁLFY JÓZSEF

Kiadja a T. H. könyv és lapkiadó-vállalat r. t.

Hazánk gyógyforrás kincsei a jászkarajenőli keserű és glaubersós források vizei a:

„Mira” Bábó keserűvíz

gyermekek részére

„Mira” keserűvíz

felnőttek részére és a

„Mira” glaubersós víz

nélkülözhetetlen minden idegen gyógyvíz jelesül a

Karlsbadi vizet

Egyetemi tanárok elismerő nyilatkozatai. Kapható mindenütt, főleg a

Kontsek Géza

Debrecen, Kossuth-utca.

Gyönyörű nyakkendők

Frank Edénél.

FISCHER

ADOLF

ÉS

FIA

Piac-u. 61.

Alapított 1877.

Angol szövetek legnagyobb áruháza.

Tavaszi újdonságok

férfi és női gyapjuszövet különlegességekben megérkeztek!

Legolcsóbb árban férfi felöltők, női köpeny

„COVERCOAT”

Selyem fényű

„Burberry”

Francia

„Rips”

nagy választékban.

Maradékok leszállított árban!

Vételkényszer nélkül kérjük a t. közönség n. b. látogatását.